

Nestkasten op het Landgoed Dorth in 2009

Nestkasten Monitoring Project

Wim Verholt, Wouter Boere, Herman Hannink en Jaques
Blaauw

Een uitgave van Vogelwerkgroep De IJsselstreek

Colofon

© **Vogelwerkgroep de IJsselstreek**
Secretariaat: Carol de la Bey
Derck Danielslaan1
7425 NT Deventer

www.vwg-deijsselstreek.nl

Kaartmateriaal Dorth: André Westendorp, Natuurmonumenten
Kaartmateriaal ligging Dorth: kopie deel van Falkland kaart Gorssel 3e druk
Tekst, tabellen en samenstelling: Wouter Boere en Gerard Boere

Foto omslag: Gerard Boere
Andere foto's: Wouter Boere en Gerard Boere
Tekening IJsvogel omslag: R. Brinkhof

Toelichting

In dit verslag zijn de resultaten samengevat van het nestkastenonderzoek in 2009 op Landgoed Dorth van Natuurmonumenten.

De controles van de kasten zijn, onder verantwoordelijkheid van de Vogelwerkgroep De IJsselstreek, uitgevoerd door Wim Verholt, Jacques Blaauw, Herman Hannink en Wouter Boere.

De nestkasten zijn 6 keer gecontroleerd en de resultaten per nestkast/per controle staan in tabel 2. In tabel 1 zijn de totalen voor alle kastjes samengevat. Van de 55 kastjes waren er twee niet bewoond. Van het oorspronkelijke aantal kasten zijn de nummers 41 t/m 45 niet meer aanwezig, maar er is voor gekozen de nummering van de kastjes niet aan te passen om vergelijking in de jaren over de bezetting per kast mogelijk te maken.

Die vergelijking wordt nu voor het eerst weergegeven in tabel 3. Het blijkt dat van de 55 kastjes in 2009 er 19 door een andere soort waren bezet dan in 2008; twee kastjes waren niet bezet. Ruim 35% van de kastjes is dus door een andere soort bezet wanneer beide jaren worden vergeleken.

Opmerkingen bij de bezetting van de kasten:

Opm. 1: Kast 13 was een Glanskopmees. De 11 jongen zijn op 11 mei geringd.

Opm. 2: Kast 16 de zes Bonte Vliegenvangers zijn op 25 mei geringd.

Opm. 3: Kast 17 betreft een 2^e legsel
Kast 21 betreft ook een 2^e legsel.

Opm. 4: De kasten 5, 6, 7 en 29 waren overhoop getrokken en de eieren lagen op de bodem. Het nestmateriaal was uit elkaar gehaald. De dader is onduidelijk: marters of een eekhoorn?

Andere waarnemingen:

- Meerdere kastjes waren flink aangepikt door spechten.
- In het weekend van 4 mei was er een explosie van jonge rupsen, veel bomen werden volledig kaal gevreten.
- Op 14 april zijn er drie extra kasten opgehangen met het idee dat er Bonte Vliegenvangers zouden kunnen gaan broeden. Dat bleek niet het geval (zie tabel). Deze kasten zijn buiten de samenvattende tabellen gehouden en op 22 juni zijn de kasten weer verwijderd.

Met dank aan Natuurmonumenten, André Westendorp, voor de vergunning om het onderzoek op Landgoed Dorth uit te kunnen voeren.

Tabel 1. Totaal overzicht bezette kasten en aantal jongen in 2009

Soort	Bezette kasten	Aantal jongen	Rest	Bijzonderheden
Pimpelmees	28	292	8	23 (eieren predatie)
Koolmees	23	172	5	45 (eieren predatie)
Matkopmees	1	11	-	
Bonte Vliegenvanger	1	6	-	
Leeg (2)				
Totaal	55	481	13	68

Tabel 2. gemiddeld aantal jongen per kast

Soort	2008	2009
Koolmees: gemiddeld aantal jongen per kast	7,5	7,5
Pimpelmees: gemiddeld aantal jongen per kast	11,0	10,4

Tabel 3. op 14 april zijn de volgende kasten bijgeplaatst (op 12 juni weer verwijderd)

Nestkast nummer	Soort	20 april	4 mei	18 mei	2 juni	15 juni	22 juni
A	-	materiaal	materiaal	materiaal			kast verwijderd
B	Koolmees	-	6 ei	6 jong	leeg		kast verwijderd
C	-	-	-	-	-		kast verwijderd

De vogel van nestkast 13 wordt gefotografeerd om zekerheid te krijgen of het een Matkopmees of Glanskopmees is.

Ree in dekking op de kapvlakte

Tabel 4: Resultaten per nestkast/per controledag in 2009

Nestkast nummer	Soort	20 april	4 mei	18 mei	2 juni	15 juni	22 juni
1	Pimpelmees	8 ei	12 ei	11 jongen	resten 1 ei	-	
2	Pimpelmees	10 ei	7 jong 3 ei	10 jongen	1 dood jong	-	
3	Pimpelmees	3 ei	10 ei	8 jong 2 ei	leeg	-	
4	Pimpelmees	-	8 ei	8 jong 1 ei	leeg	-	
5	Koolmees	3 ei	10 ei	verlaten; predatie	leeg	-	
6	Koolmees	6 ei	8 ei	8 ei predatie	8 ei	verwijderd	
7	Koolmees	materiaal	8 ei	predatie	verwijderd	-	
8	Pimpelmees	6 ei	11 ei	9 jong 2 ei	leeg	-	
9	-	leeg	leeg	materiaal	materiaal	-	
10	Koolmees	2 ei	9 ei	9 jong	leeg	-	
11	Pimpelmees	5 ei	12 ei	12 jong	leeg	-	
12	Pimpelmees	4 ei	11 ei	9 jong 2 ei	leeg	-	
13	Glanskopmees	11 ei	11 jong	11 jong	leeg		Opm.1
14	Koolmees	1 ei	11 ei	11 jong	leeg	-	
15	Pimpelmees	4 ei	10 ei	10 ei	verlaten verwijderd	-	
16	Bonte Vl.vanger	1 ei	6 ei	6 jong	leeg	-	Opm. 2
17	Koolmees	3 ei	10 ei	10 jong	leeg	4 jong 3 ei	Opm.3 7 jong
18	Pimpelmees	6 ei	12 ei	12 jong	leeg		
19	Pimpelmees	7 ei	11 ei	11 jong	leeg	-	
20	Pimpelmees	10 ei	7 jong 3 ei	9 jong	rest 1 ei	-	
21	Pimpelmees	9 ei	12 ei	12 jong	4 ei	7 jong	Opm. 3 7 jong
22	Koolmees	5 ei	12 ei	12 jong	leeg	-	
23	Koolmees	2 ei	6 ei	7 jong	leeg	-	
24	Koolmees	1 ei	10 ei	8 jong 2 ei	leeg	-	
25	Pimpelmees	9 ei	13 ei	11 jong 2 ei	leeg	-	
26	Pimpelmees	7 ei	12 ei	12 jong	leeg	-	
27	Koolmees	3 ei	9 ei	9 jong	leeg	-	
28	Pimpelmees	1 ei	11 ei	9 jong	rest 2 ei	-	

Nestkast nummer	Soort	20 april	4 mei	18 mei	2 juni	15 juni	22 juni
29	Koolmees	materiaal	9 ei	predatie	verwijderd	-	
30	Pimpelmees	2 ei	13 ei	13 jong	leeg	-	
31	Pimpelmees	9 ei	14 ei	13 jong	rest 1 ei	-	
32	Koolmees	4 ei	13 ei	11 jong 2 ei	leeg	-	
33	Koolmees	7 ei	6 jong 1 ei	6 jong	rest 1 ei	-	
34	Pimpelmees	7 ei	12 ei	12 jong	leeg	-	
35	Pimpelmees	6 ei	12 ei	12 jong	leeg	-	
36	Koolmees	1 ei	12 ei	12 jong	leeg	-	
37	Koolmees	3 ei	9 ei	9 jong	leeg	-	
38	Koolmees	5 ei	12 ei	12 jong	leeg	-	
39	Koolmees	2 ei	9 ei	9 jong	leeg	-	
40	-	leeg	leeg	leeg	leeg	-	
46	Pimpelmees	7 ei	7 ei	6 jong 1 ei	rest 1 ei	-	
47	Koolmees	1 ei	1 ei	verlaten	materiaal verwijderd	-	
48	Koolmees	2 ei	9 ei	9 jong	leeg	-	
49	Koolmees	2 ei	4 ei	1 jong 4 ei	rest 2 ei	-	
50	Pimpelmees	7 ei	10 ei	10 jong	leeg	-	
51	Pimpelmees	6 ei	6 ei?	10 ei	2 soorten eieren	verlaten	
52	Koolmees	5 ei	11 ei	10 jong 1 ei	rest 1 ei	-	
53	Pimpelmees	3 ei	12 ei	12 jong	leeg	-	
54	Koolmees	1 ei	8 ei	7 jong 1 ei	leeg		
55	Pimpelmees	5 ei	12 ei	9 jong 3 ei	leeg	—	
56	Pimpelmees	7 ei	12 ei	8 jong 4 ei	rest 2 ei	-	
57	Pimpelmees	3 ei	12 ei	12 jong	leeg	-	
58	Pimpelmees	leeg	3 ei	8 ei	9 ei 2 jong	rest 2 jong/dood	
59	Koolmees	6 ei	9 ei	verlaten	materiaal verwijderd	-	
60	Pimpelmees	10 ei	12 ei	12 jong	leeg		

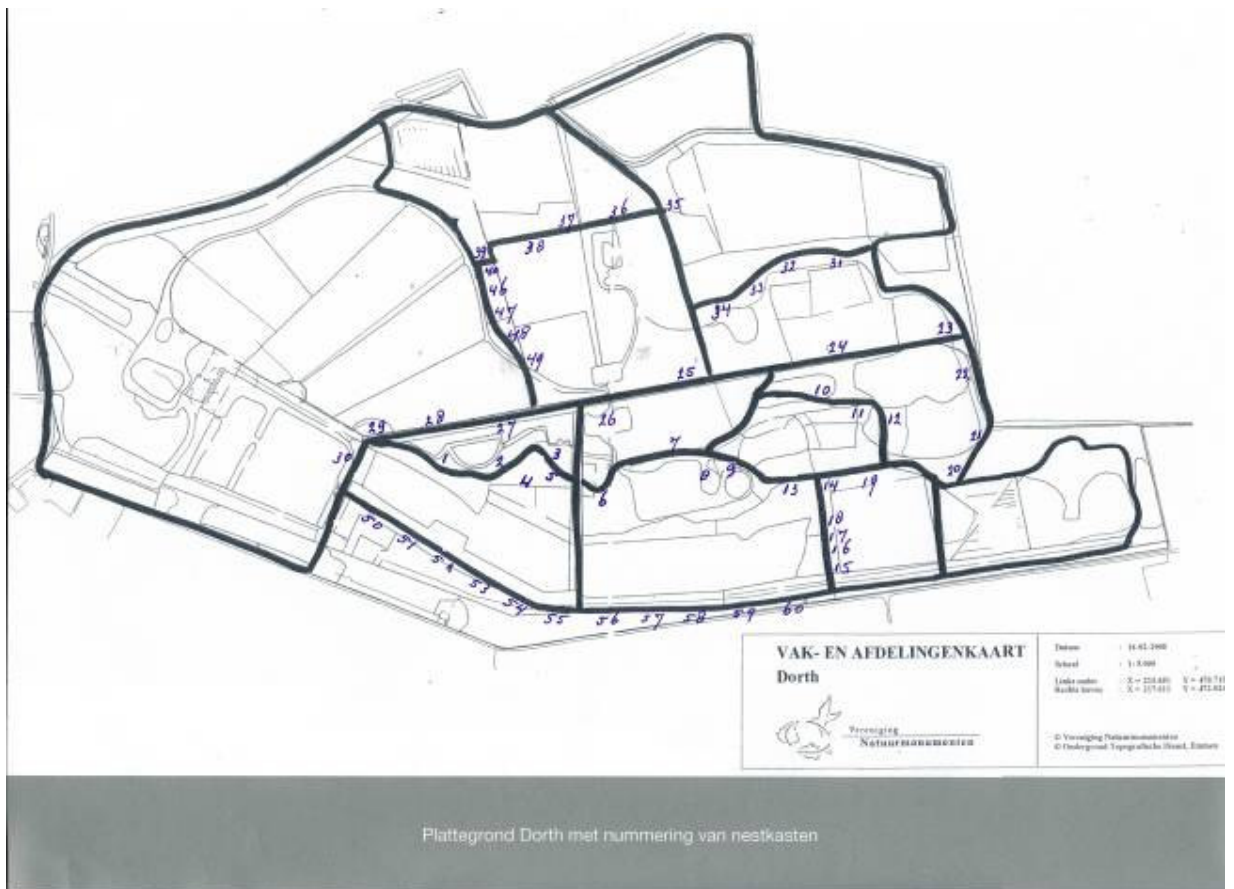
Opmerking: kasten 41 t/m 45 zijn niet meer aanwezig

Tabel 5: gebruik kasten in verschillende jaren

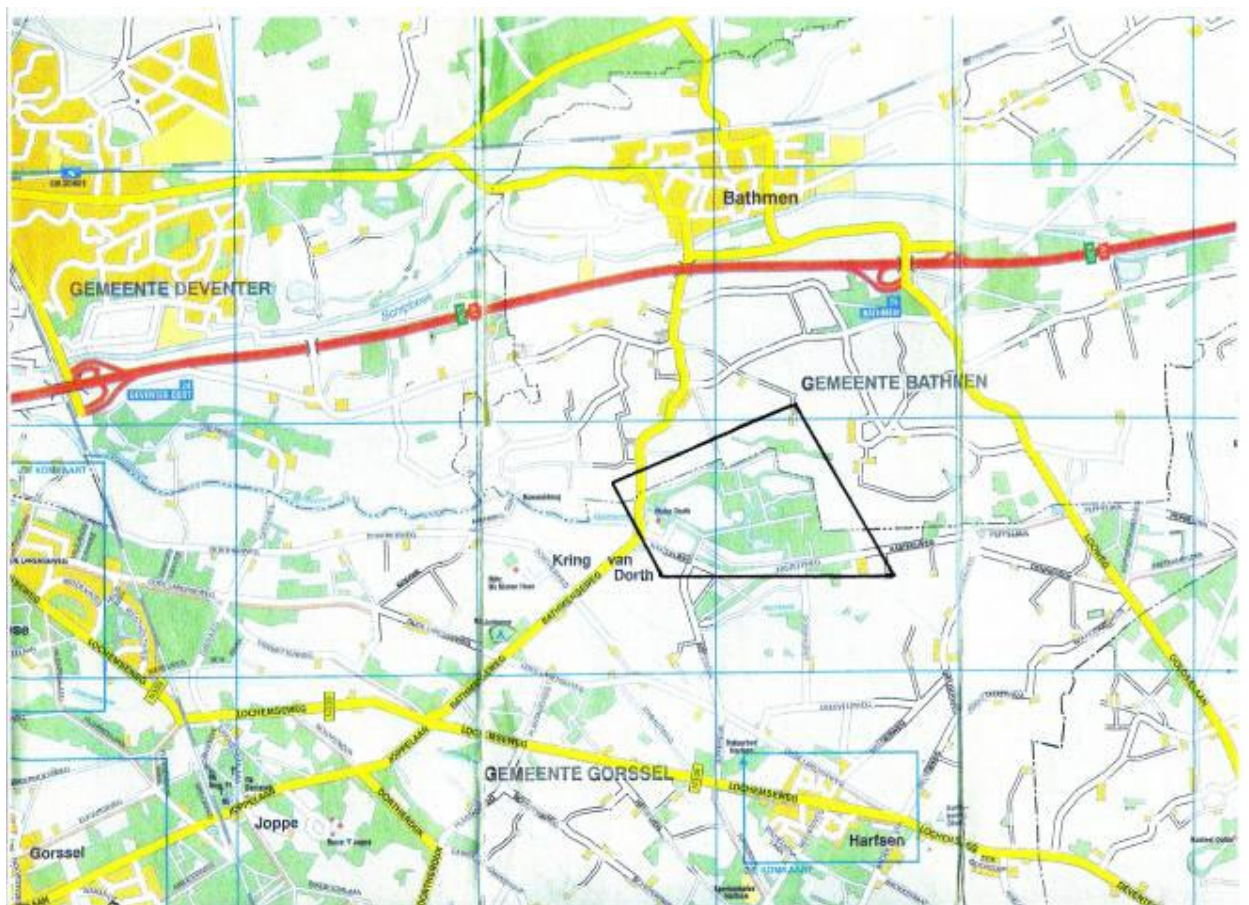
Nestkast nummer	2009	2008
1	Pimpelmees	Pimpelmees
2	Pimpelmees	Koolmees
3	Pimpelmees	Pimpelmees
4	Pimpelmees	Zwarte Mees
5	Koolmees	Koolmees
6	Koolmees	Boomklever
7	Koolmees	Koolmees
8	Pimpelmees	Pimpelmees
9	-	Pimpelmees
10	Koolmees	Pimpelmees
11	Pimpelmees	Pimpelmees
12	Pimpelmees	Pimpelmees
13	Glanskopmees	Pimpelmees
14	Koolmees	Koolmees
15	Pimpelmees	Pimpelmees
16	Bonte Vl.vanger	Koolmees
17	Koolmees	Koolmees
18	Pimpelmees	Pimpelmees
19	Pimpelmees	Koolmees
20	Pimpelmees	Pimpelmees
21	Pimpelmees	Pimpelmees
22	Koolmees	Koolmees
23	Koolmees	Pimpelmees
24	Koolmees	Pimpelmees
25	Pimpelmees	Pimpelmees
26	Pimpelmees	Pimpelmees
27	Koolmees	Pimpelmees
28	Pimpelmees	Pimpelmees

Nestkast nummer	2009	2008
29	Koolmees	Boomklever
30	Pimpelmees	Koolmees
31	Pimpelmees	Pimpelmees
32	Koolmees	Koolmees
33	Koolmees	Pimpelmees
34	Pimpelmees	Pimpelmees
35	Pimpelmees	Pimpelmees
36	Koolmees	Koolmees
37	Koolmees	Koolmees
38	Koolmees	Pimpelmees
39	Koolmees	Koolmees
40	-	Pimpelmees
46	Pimpelmees	Pimpelmees
47	Koolmees	Bonte Vliegenvanger
48	Koolmees	Koolmees
49	Koolmees	Pimpelmees
50	Pimpelmees	Pimpelmees
51	Pimpelmees	Koolmees
52	Koolmees	Pimpelmees
53	Pimpelmees	Pimpelmees
54	Koolmees	Boomklever
55	Pimpelmees	Koolmees
56	Pimpelmees	Pimpelmees
57	Pimpelmees	Koolmees
58	Pimpelmees	Pimpelmees
59	Koolmees	Koolmees
60	Pimpelmees	Pimpelmees

Platgrond Dorth met nummering van nestkasten

Herman Hannink en Jaques Blaauw
vervangen kapotte kasten

Glanskopmee

Bonte Vliegenvanger

Nestkast aangepikt door specht?